

[Bjørner.]

engelsk Uldklæde. Vi fik her under Besættelsestiden ad administrativ Vej en Ordning omkring det samme makabre Spørgsmaal. For at spare paa Fyrretræ, som der var Knapthed paa, vedtog man i Varedirektoratet, at der fremtidig skulde bruges Krydsfinér til Ligkister, 3½ Kubikfod Fyrretræ og 3 m² Krydsfinér var, hvad hver især blev vurderet til. Jeg vil ikke bestride, at Ordningen maaske var paakrævet og rimelig, men jeg tror, det havde været tilstrækkeligt, om man havde meddelt Ligkisteskedkerne det og bedt de handlende, der handler med Fyrretræ og Krydsfinér, om at sørge for, at vi alle kom pænt i Jordan. Men saadan gør man ikke i offentlig Administration. Man laver en samlet Plan over næste Aars Dødsfald, naturligvis, formoder jeg, i Samraad med Sundhedsstyrelsen, der ved den Lejlighed heldigvis viste sig at være overdreven pessimistisk. Man fastslog saa, at der for næste Aar vilde blive Anvendelse for saa og saa meget Krydsfinér til Ligkister, og af de næste Sendinger af denne sjældne Vare, der kom, klausulerede man saa de Mængder, som man forventede næste Aar skulde bruges til Ligkister. Dér laa saa Krydsfinéerne døde hen ude paa Tømmerhandlernes Lagre. Det medførte, at man ikke i sædvanligt Omfang ud af de knappe Forsyninger kunde forsyne andre Forbrugere, Folk, der skulde bruge Krydsfinér til Boligbyggeri o. lign. Saa mødte de op hos Varedirektoratet og sagde: Os maa De ogsaa klausulere Krydsfinér til, for Boligbyggeri er ogsaa nødvendigt. Saa blev der klausuleret Krydsfinér til dem, og saaledes drev man den ene efter den anden af Forbrugergrupperne i Armene paa Vareforsyningen med Anmodning om at sørge for dem.

Paa den Maade sørger man for, at Omløbstiden af de knappe Vareforsyninger bliver langsommere, og skaber sig derigennem Vanskeligheder. Se, den Slags Klausuleringer findes paa en Række Omraader inden for forskellige Varekategorier. Man kan nok paastaa, at paa den Maade kan Administrationen skaffe sig Arbejdsopgaver, der baade sluger Tid og Kræfter og sinker Afgørelser, naar vigtigere Ting staar paa Spil. Naar vi i Dag stikker saa dybt i Bureaukratiet, som vi gør, skyldes det sikkert for stor Iver hos Administrationen efter at optræde som Barnepige for enhver, der bliver ramt, og nødvendigvis maa blive ramt, af Vareknapheden, særlig naar man kunstigt opstemmer Varelagrene og gør dem større.

Jeg har nævnt dette som et praktisk Eksempel paa, hvorledes den ene Restrik-

tion fører den anden med sig, og det er denne ulyksalige Udvikling, man fra Erhvervslivets Side har stønnet under, lige siden vi for 16 Aar siden begyndte med Importregulering. Det er denne Dynamik i Restriktionspolitikken, der hurtigt eller langsomt, men i hvert Fald med usvigelig Sikkerhed lægger en større og større Magt i Administrationens Hænder, en Magt, som kan misbruges paa den Maade, at man benytter Bemyndigelsesloven til at forberede en Omdannelse af Erhvervslivet eller øge Statens Magt over dette.

Den højtærede Handelsminister efterlyste før over for det ærede Medlem Hr. Aksel Møller Eksempler paa Misbrug af Administrationen. Jeg skal ikke tage Ordet ud af Munden paa det ærede Medlem Hr. Aksel Møller, men vil dog gerne erindre den højtærede Handelsminister om, at det ikke er lang Tid siden, jeg her fra denne Talerstol fordømte det Misbrug, han havde gjort af denne Lovgivning, til at standse Salget af Pelsvarer, som man nu vilde beskatte; det var en Ting, der intet havde med Bemyndigelsesloven at gøre, man havde blot fundet paa, at den kunde bruges i dette Tilfælde.

Der har, som det tidligere har været fremhævet, i Aarenes Løb været nedsat forskellige Nævn, Raad og Udvalg, hvorigenom Lovgivningsmagten skulde følge Administrationen, men jeg tør nok sige, at der er en udbredt Følelse af, at alle disse Kontrolorganer ikke har været i Stand til at sætte Administrationen paa Plads. Der har ligeledes gennem Lovgivningen og den praktiske Udvikling været givet Erhvervsorganisationerne Adgang til at blive taget med paa Raad vedrørende Lovens Administration, og den højtærede Handelsminister har Gang paa Gang nævnt, at de netop lagde stor Vægt paa, at Administrationen af Lovven om erhvervsøkonomiske Foranstaltninger skete i nært Samarbejde med Erhvervsorganisationerne. Man har her formentlig tænkt paa, at dette Samarbejde med Organisationerne skulde være en Slags Erstatning for det Indseende med Administrationen, som Lovgivningsmagten burde have bevaret for sig selv. Efter mange Aars praktisk Erfaring tror jeg at kunne sige, at selv om Samarbejdet mellem Administrationen og Erhvervsorganisationerne altid er foregaaet paa en personlig elskværdig Maade, har Udviklingen dog været den, at Erhvervsorganisationerne efterhaanden har en meget ringe Indflydelse paa Administrationen af de erhvervsøkonomiske Foranstaltninger.

Som allerede afdøde Folketingsmand Prieme udtalte i 1940, har der hos Admi-